

Ročník I. Číslo 6

Je tu jaro a s ním se probouzí příroda. Na dveře už ťukají VELIKONOCE !
Chlapci chodí s pomlázkami od domu k domu a říkají všelijaké velikonoční koledy. Odnášejí si zdobená vajíčka a něco sladkého na zub. Co kraj, to jiný zvyk. Na Moravě se o velikonoční neděli prohánějí chlapci s řehtačkami. Ovšem pondělí slaví stejně jako u nás. Tedy co dodat.

Konečně tu máme tolik očekávané jaro. Mnozí byli bohužel zasaženi povodněmi, které vždy touto dobou hrozí. Doufejme jen, že vše bude zase v pořádku a radost z příchodu jara budeme mít všichni.

S našim časopisem se alespoň na chvíli ocitnete v teplém Egyptě, vylustíte si křížovku a přečtete si spoustu poučných článků. Tentokrát i od našich nových kolegů redaktorů.

*Hezké počteníčko přeje
za Krakonošovy děti a kolektiv redaktorů
Tereza Čermáková*

Lidové pranostiky na duben

- 6.4.- Velký pátek deštivý-dělá rok ziznivý.
- 8.4.- Velikonoce krásné úrodu nám dají, pakli slunce hasne, louky sucho mají.
- 24.4.- Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři.
- 25.4.- Svatého Marka deštivo-sedm týdnů blátivo.

Obecně:

Dubnový sníh rodí trávu.
Mokrý duben přislubuje dobrou sklizeň.
Je-li v dubnu teplý déšť, hojně požehnání jest.
Na mokrý duben-suchý červen.
Co duben našetří, to květen spálí.
Když se ozve v dubnu hrom, chyt' si kámen nebo strom.

D.Mikšík

HMYZ- Vážky

skupina Krakonošových dětí

Katka Marečková, Žaneta Štrosnerová, Denis Rutar,
Dominik Vondra, Lukáš Malínský, Jakub Čivrný,
Lukáš Rojt

Vážky

Ze všech druhů hmyzu létají nejrychleji a některé mohou dosáhnout rychlosti 57 km/h. Jsou to skvělí letci a dokonce mohou i couvat. Živí se ostatními druhy hmyzu. Smyslové orgány: Oči zabírají na hlavě většinu prostoru, proto mají velmi dobrý zrak. Potravu vidí až na 40m. Čich mají špatný a tykadla malá, nitkovitá. Rozmnožování: Larvy(nymfy), které se z vajíček vylíhnou, žijí a vyrůstají ve vodě. Živí se všemi druhy malých živočichů až do velikosti pulce. Stádium larvy trvá dva nebo tři roky. Zajímavost: Když spatříte vážky u vody, můžete si povšimnout, že létají kolem břehu nahoru a dolů. Takto si samečci chrání svá území.

T. Čermáková

Egypt

- země obestřená tajemstvím a záhadami, země protikladů, země rozpáleného pouštního písku a životodárného Nilu, země zašlé slávy faraónů a pyramid, země oblévaná vlnami Rudého moře, které nabízí úchvatný podmořský svět korálů a pohádkově zbarvených ryb.

Do této exotické země jsem zavítala letos v březnu a slíbila Krakonošovým dětem, že se s nimi podělím o několik postřehů. Při nočním odletu z Prahy – Ruzyně pokrývala naši republiku bohatá sněhová peřina, mrzlo, poletoval sněh. Po 4 hodinách letu jsme přistáli na jižním cípu Sinajského poloostrova v městečku Sharm el – Sheikh. Bylo 6 hodin ráno, sluníčko hřálo, ptáci nás vítali veselým švitořením, hotelové zahrady voněly rozkvetlými keři ibišků, oleandrů, nad nimi se důstojně tyčily palmy. Ocitli jsme se v jiném světě. Neuvěřitelné! Po nezbytných formalitách a ubytování rychle do plavek a hurá do vody-bazén má 28°C, moře má 22°C, na přímém slunci nesnesitelné vedro. Snídáme i obědváme venku pod přístřešky z rákosu. Ochutnáváme různé dobrotky a speciality, zejména plody moře, bohatý výběr ovoce a zeleniny, nápoje pouze balené – voda z kohoutku není pitná!

Při prvním prozkoumání moře zjišťujeme, že po pár metrech písčité pláže následují koráli, takže napříště si již nezapomeneme přibalit boty do vody, šnorchl a brýle. A jde se na to – stačí se položit na vodu a jen zírat dolů. To, co se nám pod hladinou odkrývá, je obdivuhodné: v němém úžasu sledujeme neuvěřitelné tvary a barvy ryb, které jednotlivě i v hejnech proplovají mezi koráli a okusují je. Nemůžeme se té nevídané podívané nabažít.

Nechceme však strávit celý pobyt jen koupáním. Tato země si zaslouží i poznat ji z jiné stránky – historické. Vybrali jsme si výlet do hlavního města Káhiry s pověstnými pyramidami v Gíze. Autobus nás odváží v 1 hodinu v noci – jedeme 500 km – podjíždíme Suezský průplav – v 8:00 ráno jsme v Káhiře. Fouká studený vítr, nad metropolí s 20 miliony obyvatel leží smog, víří se prach, je nevlídno. Nejprve se vydáme obdivovat vsutku honosné hrobky faraónů – pyramidy a sfingu. Dýchá na nás dávná minulost. Po obědě na lodi, ukotvené na řece Nil, navštívíme muzeum, které uchovává předměty nalezené v pyramidách – sarkofágy, mumie, zbraně, šperky, nádoby – papyrusové svitky. Ještě prohlídka tržnice a mešity (svatyně Muslimů) a vracíme se 500 km zpět.

Další den se z toho náročného výletu vzpamatováváme u moře a u bazénu. To ještě nevíme, co nás čeká při druhém výletu – nočním výstupu na Mojžíšovu horu s čekáním na východ slunce a návštěvou kláštera svaté Kateřiny. Opět nás autobusem odvázejí ve 22:00 večer; v 1 hodinu jsme na místě, dostáváme baterku a je nám divné, že ostatní skupiny cizinců se vezou nahoru na velbloudech. My statečně stoupáme z výšky Přibližně 800m n.m. do výšky 2280m n.m. a dostáváme opravdu zabrat. Posledních 750 schodů jsou nás už stovky poutníků, jdeme pomalu husím pochodem, na vrcholu jsme v 5:30 – půl hodiny čekáme na východ slunce, ale pak – nádhera, stojí to za to! Výstup na Mojžíšovu horu, posvátné místo křesťanů, muslimů i židů, kde Mojžíš obdržel od boha Desatero přikázání, je velký zážitek. Na zpáteční cestě postupně odkládáme oblečení a opět nasazujeme ochranu proti slunci – brýle, klobouk, krém. Jsme velmi unaveni, velice nás bolí nožičky. Ale – zvládli jsme to!

V následujících dnech našeho pobytu jsem se snažila vyzvědět něco o ekologii a byla jsem překvapena, že náš hotel má dokonce vytyčena ekologická pravidla, kterými se řídí, například:

- všechny odpad, který hotel produkuje se třídí
- na zavlažování používají čištěnou odpadní vodu
- žádná odpadní voda není vypouštěna do moře
- všechny chemikálie a čisticí prostředky, které používají, jsou neškodné pro životní prostředí
- vysazují rostliny a zavlažují veřejná prostranství a ulice
- zaměstnance i externí partnery školí v oblasti ochrany ŽP
- v kuchyních používají pouze ovoce a zeleninu biologického zemědělství.

Tato pravidla jsou vyvěšena na viditelné ploše v jazycích těch turistů, kteří v hotelu bydlí; tedy i česky.

Poté jsem pátrala, jak je to vlastně s těmi korálovými útesy a zda bych nemohla každému ze svých čtvrtáčků kousek korálu přivést na památku, ale se zlou jsem se potázala. Čekala na mě přímo u moře výstražná tabule s deseti zásadami na ochranu korálů. Vybírám alespoň některé:

- korálové útesy jsou pokladem Rudého moře
- koráli jsou živí tvorové
- koráli jsou chráněni mezinárodním právem a je zakázáno je sbírat, kupovat či prodávat
- dávejte pozor, když plavete s ploutvemi – nepatrným pohybem můžete zničit vše, co příroda vytvořila za mnoho let
- všechny části korálového útesu jsou velmi důležité pro celý ekosystém – neodnášejte mušle, korály ani písek!

Tak, a bylo po sbírání korálů na památku. A víte, co mi ještě řekl náš průvodce Hasan Mido? Korál o velikosti 2 cm roste přibližně 20 let! Hned mě přešla chuť na jejich sběr a odvoz domů.

Místo nich si z Egypta odvážím přesvědčení, že jsou na celém světě lidé, kterým na přírodě záleží a snaží se z ní zachránit, co se ještě zachránit dá. A to je dobře.

Text a foto: Zdena Schliegsbirová

Velikonoce

Když byl Ježíš Kristus odsouzen a popraven ukřižováním, jeho učedníci ho z kříže sňali a pohřbili, ale tělo po třech dnech zmizelo. Někteří z učedníků oznámili, že měli zjevení andělů, Ti jim sdělili, že Ježíš byl vzkříšen a vstal z mrtvých. Na oslavu vzkříšení Ježíše Krista se slaví velikonoce.

Nenáboženské velikonoční tradice:

Podobně jako mnoho jiných křesťanských svátků se velikonoce přenesly i mimo církve. Už od jejich vzniku jsou časem oslav a veselí. Dnes jsou důležité, protože se na ně váže mnoho zvyků.

U nás je prastarou tradicí hodování a pomlázka. Na Velikonoční pondělí ráno muži a chlapi chodí po domácnostech svých známých a slehají ženy i dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí. Pomlázka je spletena z osmi, dvanácti nebo dvaceti čtyř proutků a je obvykle od půl do dvou metrů dlouhá, zdobená pletenou rukojetí. Děvčata ji vždy ještě dozdobí barevnými stužkami. Podle zvyku muži říkají velikonoční koledu. Jestli dojde dřívě na pomlázku či koledu záleží na situaci. Ačkoliv může být mrskání bolestivé, není cílem způsobovat příkoří. Spíše je pomlázka symbolem zájmu mužů o ženy. Nenavštívené dívky se mohou dokonce cítit uražené. Ženy dávají mužům barevné vajíčko jako symbol jejich díků a prominutí. Pověst praví, že dívky mají být na Velikonoce vyšlehány, aby zůstaly celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. Ovšem děvčata mohou pomlázku oplatit odpoledne, kdy muže polévají studenou vodou. Zvyk se napříč Čechami mírně mění.

Velikonoční symboly

Beránek – V křesťanství je jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle této víry o n je beránek obětovaný za spásu světa.

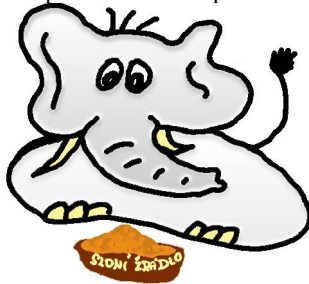
Vajíčko - Protože vajíčko obsahuje zárodek života, bylo v mnoha kulturách znamením plodnosti, života a vzkříšení. V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk tato vejce malovat. **Zajíček** - Má zřejmě původ v pohanských rituálech oslavujících příchod jara.

Pomlázka - Tato v ČR důvěrně známá velikonoční věc má též původ z pohanství.

Nikola Neumannová

SLONÍ ŽRÁDKO

~naš tip na velikonoční pomazánku~

- 2 lžíce oleje
- 2 lžíce hořčice
- 1 lžíce kečupu
- 2 lžíce cukru
- 2 lžíce octa

Vše zahřejeme a necháme vystydnout. Přidáme 0,5 kg gothaje (nastrouháme), dochutíme solí, pepřem, paprikou a nakonec dáme celou majolku. Mažeme na chlebičkovou veku.

Přejeme dobrou chuť!!!

Aneta Bednárová

INDIÁNSKÝ STROMOKRUH

Poznejte vlastnosti „svého“ stromu

Datum narození	Strom	Základní charakteristika
31.3.-13.4.	akát	uzavřenost, jemnost, fantazie
14.4.-27.4.	moruše	inteligence, diskretnost, tvořivost
28.4.-11.5.	jilm	přátelskost, rozvážnost, podnikavost

Aneta Bednárová

DEN ZEMĚ

Den Země poprvé uspořádali američtí studenti 22.4.1970. Snažili se prosadit přijetí nových ekologických zákonů a zvýšení položek ve státních rozpočtech na ochranu životního prostředí. Akce Earth Day se zúčastnilo 20 miliónů občanů USA.

Všichni jistě víte, že se Den Země slaví **22. dubna**. Každý ho slaví trochu jinak. Pořádá se mnoho zajímavých akcí. Ve Vrchlabí v městském parku u střediska MOP se každoročně konají nejrůznější soutěže, hry a přednášky. Pořádá je Správa KRNAP. Určitě už někteří z vás měli možnost se jich zúčastnit. Vy, co jste ještě neměli tuto příležitost, neváhejte. Mě tam například naučili vyrábět pravou dřevěnou píšťalku. Zajistě se vám to bude líbit.

U nás touto dobou provádí ZŠ Lánov úklid obce. Žáci se zaměřují na cesty a další kritická místa, která jsou vždy pod záplavou nečistot.

D. Mikšík

PŘÍBĚHY ZE ŽIVOTA

Jak dostat maminku do blázince

Jednoho krásného dne jsem čekala před domem na svou maminku, co mi přiveze dobrého. Než jsem mohla ukořistit obsah jejích tašek, naskytla se mi tato zábavná podívaná: Máma po zaparkování auta vyrazila směrem ke kotci s naší labradorkou Bellou. Protože naši fenečku velmi miluje a rozmazluje ji jako dítě, tak na ni občas šišlá a říká různé nesmysly.

Tentokrát vyrazila s větou: „Tak jak se máš, ty moje „kočičko.““ Bohužel si nevšimla kolemjdoucího pána, který čekal nějaké roztomilé koťátko, a zatím vyběhla naše 25 kg Bella. Pán nelenil a ocenil rozpoznávací schopnosti naší mamči významným poklepáním na čelo.

Aneta Bednárová

PSÍ PŘÍHODY

Spanané maso

Jednou jsem byla u své tety na prázdninách. Bližil se večer a my jsme připravovali jídlo, pití a maso na večerní grilování. Jakmile se přípravy chýlily ke konci, začali přicházet naši přátelé a známí.

Hodně jsme si povíдали. Za chvilku jsme na gril položili maso a čichali jeho vůni. Asi po půl hodině jsme ho obrátili, čekali jsme, až bude hotové. Ještě se totiž nestihlo dostatečně propéct. Najednou se z něčeho nic spustil déšť. Všichni jsme se uchýlili dovnitř do tepla. Jelikož nastal docela zmatek, vůbec jsme si nevšimli, že pes Maxík zůstal venku. Byl rafinovaný jako cukr. Oknem jsme sledovali pořádnou bouřku. Na pár minut jsme se octli potmě.

Konečně přestalo pršet, napadlo nás zkontrolovat jistě už propečené, možná i spálené, maso. Přišli jsme ke grilu, ale po masu se slehla zem. Za zády jsme uslyšeli mlaskajícího Maxíka, který vypadal nadmíru spokojeně. Ihned nám všechno došlo. Poněvadž jsme další maso už neměli, nezbyvalo nám nic jiného, než si ogrilovat buřty. Náš mlsný Maxík se musel k večeri spokojit jen s vodou.

Michaela Kadavá

Pro pár slov jsem si zaskočil za naší „olympioničkou“ Kateřinou Neumannovou

● Tvoje jméno zná celý svět, jsi nato hrdá?

Ano, jsem ráda, že se jmenuji stejně jako naše nejslavnější běžkyně na lyžích.

● Všichni víme, že nás reprezentuješ v recitaci, chtěla bys zkusit závodit na běžkách?

Moc ráda bych to zkusila, ale raději jezdím na sjezdovkách. Je to velká dřina.

● Jak se těšíš na okresní kolo ZUČ v Trutnově?

Už se nemůžu dočkat, budu se velmi snažit, abych se umístila na dobrém místě, tak jako moje slavná jmenovkyně. David Mikšík

24.duben – Den laboratorních zvířat

Pokusné zvíře

Potkan, myš, králík, pes, kočka, morče, ale také opice, kůň, prase, koza, pták, ryba – tato a další zvířata jsou používána ve výzkumných a testovacích laboratorních ústavů, univerzit a komerčních zařízeních.

Lidé přijali experimenty na zvířatech za nutné zlo, které dělá život a svět lepší, bezpečnější. Považují to za určitou ochranu lidstva před utrpením, které může nastat nedostatečným prověřením organických a anorganických látek ve výrobcích. Pro tuto skutečnost vytvořily státy zákony, které umožňují provádění pokusů na zvířatech. Otázkou však je, do jaké míry vše nechají zajít. Sice se stanovily určité kvóty, umožňující jistý počet druhů zvířat zneužít pro tyto účely, ale zase na druhou stranu bychom se měli pozastavit nad tím, zda by se nemohla vyvinout určitá alternativa, která by ušetřila živočichy těchto hrozných traumat a v konečné fázi smrti.

Dne 15.1.2003 schválila Evropská unie zákon, který zakazuje testování kosmetických výrobků a jejich složek na zvířatech. Tento zákon dále zakazuje prodej kosmetiky, která byla testována na zvířatech v jiných částech světa. Celý zákaz EU vstoupí v platnost až v roce 2009. Do té doby, při testování nových produktů v EU, zbytečně zemřou tisíce zvířat.

My, co nám není lhostejný jejich osud, můžeme pomoci tím, že budeme například kupovat kosmetiku, která nebyla testována na zvířatech. Výrobci, kteří netestují své produkty na zvířatech, jsou oprávněni používat určitou značku. Nejčastěji je na ní zobrazen králík v kroužku. Jistě jste se s ním už setkali.

Největší nadějí pro laboratorní zvířata jsou alternativní metody a přístupy např.:

- modely a mechanické simulátory – od detailních umělohmotných modelů, přes simulátory chirurgických nácviků na odpadních orgánech...
- počítačové simulace a virtuální realita – multimediální výuka (CD)
- zodpovědné používání zvířat, které zahrnuje pozorování zvířat v jejich přirozeném prostředí; použití přirozeně uhynulých zvířat, ke kterým jsou za dohledu zkušených odborníků připouštěni studenti k vyšetření...

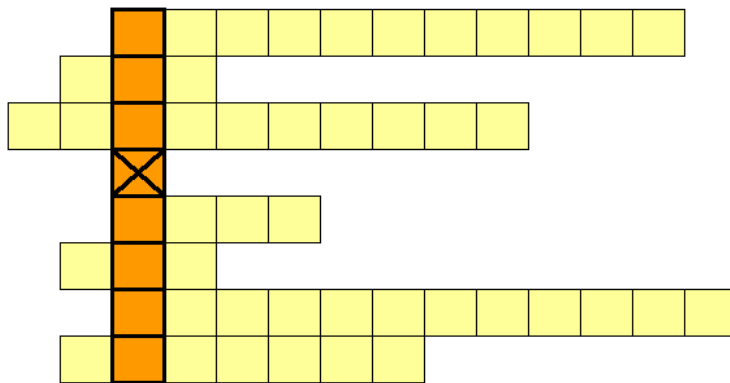
Tyto náhradní metody jsou používány ve výuce na vysokých školách. V ČR se tyto některé postupy používají již na všech fakultách, kde jsou pokusy zapotřebí. Jsou to fakulty lékařské, přírodovědecké, zemědělské, veterinární a farmaceutické. Tímto nedochází k porušování svobody svědomí studentů. Jinými slovy - mají čisté svědomí.

Jelikož tyto činy (pokusy na zvířatech) slouží k ochraně lidstva, měli bychom laboratorní zvířata považovat za jakési spasitele. Ovšem, kdyby zvířata uměla lidskou řeč, co by nám asi řekla?

Kateřina Marečková

KŘÍŽOVKA

1. Zdomácnění zvířat.
2. Více stromů pohromadě.
3. Vyhnulý plaz.
4. Modrá planeta.
5. Zvířecí přítel člověka.
6. Věda zabývající se počasím.
7. Školní předmět o historii.

Tajenka zní: Tento ekologický svátek se poprvé uskutečnil v roce 1970- _ _ _ _ .

Michaela Kadavá

Četba na pokračování

JURSKÝ PARK

Ztroskotání

6. červen 2025

Nad ostrovem Isla Sorna ztroskotá letadlo Emmy Watson. Právě se koukám na zprávy, kde se tuto hroznou novinu dozvídám.

O hodinu později mi zazvoní mobilní telefon: „Halooo, u telefonu Pavel Kolman. Kdo volá?“ Do telefonu na mne začne anglicky mluvit nějaká žena. „Teď se mi ta angličtina hodí,“ pomyslím si. „Jsem matka Emmy Watson. Jste to vy, ten lovec Pavel Kolman?“ „Ano.“ „Pokusíte se, prosím, najít moji dceru? Jestli ještě žije?“ „Ano, s nasazením svého života. Je to výborná herečka. Byla by škoda, kdyby zemřela.“ „Všechno vám zaplatím, výbavu, prostě vše.“

„Kdy mohu vyrazit?“ „10.června brzo v 7:00 ráno. Zastaví se pro vás helikoptera s veškerou výbavou.“

Pavel Kolman

SPONZOŘI

TISK:

**PAVEL MIKŠÍK
HYNEK WIESNER**

Děkujeme za sponzorství.

REDAKCI

ŠÉFREDAKTORKA

KATEŘINA MAREČKOVÁ

KOLEKTIV REDAKTORŮ

ANETA BEDNÁROVÁ

DAVID MIKŠÍK

MICHAELA KADAVÁ

TEREZA ČERMÁKOVÁ

NIKOLA NEUMANNOVÁ

PAVEL KOLMAN

GRAFIKA A DESIGN

KATEŘINA MAREČKOVÁ

KOREPETICE

MGR. ZDENA SCHLEIGSBIROVÁ

Krakonoš- časopis Krakonošových dětí- vychází každý měsíc- 15 výtisků- k prohlédnutí na www.lanov.cz
uzávěrka příštího čísla **27.4.2006**
Své příspěvky nebo případné připomínky můžete zasílat
na email: c.krakonos@centrum.cz